

Dosarul nr. 2r-385/20

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani) V. Chisilița

Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) I. Țurcan, V. Cotorobai, M. Anton

ÎNCHEIERE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Cozmunici Liuba, reprezentată de
avocatul Mocanu Serghei,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cozmunici Liuba
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, prin care
s-a restituit cererea de apel declarată de Cozmulici Liuba și împotriva încheierii
Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de
apel depusă de Cozmulici Liuba, cu acordarea termenului pentru înlăturarea
neajunsurilor,

c o n s t a t ă:

La 29 mai 2018, Cozmulici Liuba a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la
judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 iulie 2018, a fost
admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cozmulici Liuba.

S-a constatat încălcarea dreptului Liubei Cozmulici la judecarea în termen
rezonabil a cauzei civile, la cererea de chemare în judecată depusă de Cozmulici
Liuba împotriva SA „Orhei Vin” cu privire la anularea ordinului de eliberare din
funcție și încasarea plăților salariale.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în
beneficiul Liubei Cozmulici suma de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și
suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

La 14 august 2018, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii
Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 iulie 2018, prin care a solicitat casarea
acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 16 august 2018 și 10 septembrie 2018, Liuba Cozmulici, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de apel nemotivat și respectiv cerere de apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea acesteia în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d. 62-65).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2018, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Ministerul Justiției și Cozmulici Liuba, cu acordarea termenului de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererilor de apel în conformitate cu exigențele legii (f.d. 100-101).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, s-au restituit cererile de apel depuse de Ministerul Justiției și Cozmulici Liuba din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 103-106).

La 18 martie 2019, Cozmulici Liuba, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019 în partea restituirii apelului declarat de Cozmulici Liuba și împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2018, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cozmulici Liuba și s-a acordat termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererilor de apel în conformitate cu exigențele legii.

Recurenta Cozmulici Liuba, în motivarea recursului a invocat că încheierile contestate urmează a fi casate pe motiv că cererea de apel corespunde exigențelor legii.

În conformitate cu art. 424 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Încheierile Curții Supreme de Justiție nu se supun niciunei căi de atac.

În conformitate cu art. 426 al. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi restituit din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426¹ lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

După cum denotă actele cauzei, la 14 august 2018, Ministerul Justiției a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 23 iulie 2018, prin care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 16 august 2018 și 10 septembrie 2018, Liuba Cozmulici, reprezentată de avocatul Serghei Mocanu, a depus cerere de apel nemotivat și respectiv cerere de apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, prin care a solicitat casarea acesteia în partea respingerii acțiunii cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (f.d. 62-65).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2018, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Ministerul Justiției și Cozmulici Liuba, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, cu acordarea termenului de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererilor de apel în conformitate cu exigențele legii (f.d. 100-101).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, s-au restituit cererile de apel depuse de Ministerul Justiției și Cozmulici Liuba din motivul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel (f.d. 103-106).

De asemenea, Colegiul reține că la data de 22 februarie 2019, încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, a fost publicată pe pagina web a instanței.

La fel, din materialele cauzei urmează că încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, a fost expediată în adresa avocatului Mocanu Serghei prin intermediul poștei electronice la 25 februarie 2019 (f.d. 107).

Prin urmare, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că termenul de 15 zile, prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă pentru declararea recursului, a început să curgă de la data de 26 februarie 2019 și a expirat la data de 11 martie 2019.

Cu toate acestea, Cozmulici Liuba, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019 numai la 18 martie 2019, deci în afara termenului legal, adică peste termenul de 15 zile, prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Totodată, instanța de recurs reține că recurenta, în cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului cu indicarea motivelor și anexarea probelor ce justifică omiterea acestuia.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Prin prisma prevederilor legale citate supra, instanța de recurs reiterează că termenul de declarare a recursului poate fi restabilit, dacă persoanele îndreptățite solicită acest lucru și prezintă probe veridice, ce confirmă imposibilitatea de a fi putut depune recursul în termen.

La caz, se reține că recurenta Cozmulici Liuba nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului și nu a prezentat probe ce ar demonstra imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură în termen.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs reține că lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului, demonstrează că recurenta nu a depus suficientă diligență într-un timp rezonabil de a lua cunoștință cu actele adoptate în cadrul cauzei respective.

În acest sens, se reține și practica Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă, că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Cu referire la solicitarea recurentei privind casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2018, în partea în care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Cozmulici Liuba și s-a acordat termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru prezentarea cererii de apel în conformitate cu exigențele legii, Colegiul menționează că instanța de recurs nu poate să se expună asupra temeiniciei încheierii în cauză prin prisma argumentelor invocate în recurs, deoarece recursul împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2019, a fost depus cu omiterea termenului.

Prin urmare, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Cozmunici Liuba, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei urmează a fi restituit ca fiind depus în afara termenului legal.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, consacrat de art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților Fundamentale.

Relevantă în acest sens este hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Panomaryov vs Ucraina, (hotărârea din 03 aprilie 2008, definitivă din 29 septembrie 2008), în conținutul căreia Curtea a notat că, reînnoirea termenului pentru introducerea unei căi ordinare de atac din motive neconvingătoare, reprezintă

o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Totodată, Curtea a subliniat că un motiv pentru reînnoirea termenului ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, această posibilitate nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

Din considerentele menționate și având în vedere că Cozmunci Liuba, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei, a declarat recurs peste termenul legal și nu a solicitat repunerea în termen, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității restituirii recursului declarat de Cozmunci Liuba, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se restituie recursul declarat de Cozmunci Liuba, reprezentată de avocatul Mocanu Serghei.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru